

Australian Government

Cjepiva protiv COVID-19: uobičajena pitanja

Ove informacije su točne 13. listopada 2021.

Zašto se trebam cijepiti protiv COVID-19?

COVID-19 može biti vrlo ozbiljna bolest. Ta bolest je osobito opasna za ranjive osobe u našoj zajednici. Cijepljenje je najbolji način za zaštitu sebe i drugih ljudi u zajednici od ozbiljnog oboljevanja ili smrti od COVID-19.

Rani dokazi pokazuju da cjepiva protiv COVID-19 doprinose smanjenju širenja virusa. Cijepljenjem možemo usporiti širenje virusa.

COVID-19 je promijenio naš način života. Kad više ljudi bude cijepljeno, COVID-19 epidemije će biti rjeđe.

Kako djeluju cjepiva protiv COVID-19?

Cjepiva protiv COVID-19 djeluju isto kao i druga cjepiva. Cjepiva nauče organizam prepoznati viruse koji izazivaju bolesti i boriti se protiv njih. Cjepivo protiv COVID-19 pomaže organizmu prepoznati virus koji izaziva COVID-19 i boriti se protiv njega.

Jesu li cjepiva protiv COVID-19 sigurna?

Uprava za terapijske proizvode (Therapeutic Goods Administration - TGA) upošljava znanstvenike i medicinske stručnjake koji reguliraju i izdaju odobrenja za sva cjepiva i lijekove, kao i za druge medicinske proizvode za uporabu u Australiji. TGA provjerava kvalitetu, sigurnost i učinkovitost svih cjepiva protiv COVID-19 prije nego što izda odobrenje za njihovu uporabu u Australiji. To je isti proces kroz koji prolaze sva cjepiva u Australiji.

Medicinski stručnjaci uprave TGA neprestano provjeravaju sva cjepiva kako bi se uvjerali da su ona sigurna. Odobrenje za uporabu cjepiva u Australiji se izdaje samo nakon njihovog ispitivanja i nakon što se pokazalo da koristi cjepiva nadmašuju rizike.

Jesu li cjepiva protiv COVID-19 prebrzo razvijena?

Cjepiva protiv COVID-19 su razvijena tako da budu sigurna i učinkovita. Može vam izgledati da su cjepiva brzo razvijena, međutim, znanstvenici diljem svijeta su danonoćno surađivali na razvoju cjepiva protiv COVID-19, i to od samog početka pandemije. Postupalo se prema istim

procedurama kao i kod drugih cjepiva, nijedan korak nije bio preskočen.

Sigurna i učinkovita cjepiva protiv COVID-19 su brzo razvijena zato što:

- su se u istraživanja i proizvodnju uložila velika financijska sredstva;
- nam je na raspolaganju nova tehnologija;
- istraživači, znanstvenici i proizvođači iz svih dijelova svijeta su surađivali; i
- neki koraci kliničkih ispitivanja i procesa odobravanja su se poduzeli istodobno, a ne jedan za drugim.

Zahvaljujući tome smo tako brzo dobili pristup cjepivu.

Kako nas štite cjepiva protiv COVID-19?

Cjepiva protiv COVID-19 nauče organizam prepoznati virus koji uzroči COVID-19. Cjepiva ne sadrže virus koji izaziva COVID-19. Od cjepiva ne možete dobiti COVID-19. Cjepiva predstavljaju siguran način za izgradnju zaštite od virusa u organizmu i ne izazivaju bolest.

Cjepiva protiv COVID-19 koja su odobrena za uporabu u Australiji su se pokazala vrlo učinkovitima u zaštiti od ozbiljnog oboljevanja, hospitalizacije i smrtnog ishoda.

Možete porazgovarati s vašim liječnikom o cjepivima protiv COVID-19 i zašto cjepiva igraju važnu ulogu u održavanju sigurnosti i zdravlja društvene zajednice.

Kakve nuspojave mogu očekivati od cjepiva protiv COVID-19?

Sva cjepiva mogu imati neke nuspojave. Te nuspojave su obično blage i traju samo nekoliko dana.

Nuspojave mogu uključiti:

- bol na mjestu uboda injekcije
- vrućicu
- bolove u mišićima
- glavobolju.

Ako nakon cijepjenja budete imali pitanja, kontaktirajte kliniku za cijepjenje ili liječnika.

Postoji veza između Vaxzevria (AstraZeneca) cjepiva i vrlo rijetkog stanja koje izaziva zgrušavanje krvi i smanjeni broj trombocita. Više o ovome možete pročitati na:

<https://www.health.gov.au/resources/publication/astrazeneca-information-other-languages>

Smanjuju li cjepiva protiv COVID-19 širenje virusa?

Cjepiva protiv COVID-19 su vrlo učinkovita u sprječavanju ozbiljnog oboljevanja, hospitalizacije i smrtnog ishoda od COVID-19. Rani dokazi također pokazuju da cjepiva protiv COVID-19 doprinose smanjenju širenja virusa.

Dokazi istraživanja pokazuju da ako se cijepljena osoba zarazi s COVID-19, vjerojatnost da će prenijeti bolest na druge je manja nego kod osoba koje se nisu cijepile.

Utječu li cjepiva protiv COVID-19 na trudnoću ili dojenje?

Ako ste trudni, dojite ili planirate trudnoću, vama se preporuča Comirnaty (Pfizer) ili Spikevax (Moderna) cjepivo protiv COVID-19. Rezultati istraživanja iz cijelog svijeta pokazuju da su Pfizer i Moderna cjepiva sigurna za trudnice i dojilje.

Ako se razbolite od COVID-19, i vi i vaša nerođena beba možete biti u opasnosti. Postoji:

- veći rizik da će biti nužna hospitalizacija
- nešto veća vjerojatnost da će se beba roditi prijevremeno i morati biti hospitalizirana
- nešto veći rizik da će se beba roditi mrtva (neće se roditi živa).

Cijepljenje protiv COVID-19 u bilo kojem stadiju trudnoće je najbolji način za smanjenje rizika.

Ako dojite, a Pfizer ili Moderna cjepivo vam nije dostupno, možete razmotriti i cijepljenje AstraZeneca cjepivom ako koristi nadmašuju rizike cjepiva. Bez obzira koje cjepivo budete primali, prije cijepljenje ne morate prestati s dojenjem.

Za daljnje informacije o sigurnosti cjepiva protiv COVID-19 tijekom trudnoće ili dojenja, razgovarajte s vašim liječnikom. Više informacija ćete naći na

www.health.gov.au/resources/translated/pregnancy-and-covid-19-vaccines-other-languages

Uzroče li cjepiva protiv COVID-19 neplodnost?

Ne postoje znanstveni dokazi da cjepiva protiv COVID-19 uzroče neplodnost ili sterilitet bilo kod muškaraca, bilo kod žena.

TGA neće izdati odobrenje za uporabu cjepiva u Australiji ako ono nije sigurno i učinkovito. To znači da TGA neće izdati odobrenje za cjepivo ako ono utječe na plodnost kod muškaraca ili kod žena. Studije nisu otkrile da je neplodnost nuspojava cjepiva protiv COVID-19 za koje je TGA izdao odobrenje.

Tko može primiti cjepiva protiv COVID-19?

Sve osobe u dobi od 12 godina i više koje se nalaze u Australiji mogu besplatno primiti cjepivo protiv COVID-19. Medicare kartica vam neće trebati ako cjepivo primete na državnoj klinici. Preko pronalazača klinika za cijepljenje (vaccine clinic finder) možete naći kliniku i zakazati termin za cijepljenje protiv COVID-19 <https://covid-vaccine.healthdirect.gov.au/>

Mogu li se djeca cijepiti protiv COVID-19?

Djeca u dobi od 12 godina i više mogu primiti Pfizer ili Moderna cjepivo protiv COVID-19.

Stručno tijelo za imunizaciju u Australiji, Australaska tehnička savjetodavna grupa za imunizaciju (Australian Technical Advisory Group on Immunisation - ATAGI) preporuča da se djeci u dobi od 12 godina i više daje Pfizer ili Moderna cjepivo.

Ako želite saznati što je najbolje za vas i vašu obitelj, razgovarajte s vašim liječnikom.

Hoću li trebati dvije doze cjepiva protiv COVID-19? Moraju li one biti cjepiva protiv COVID-19 od istog proizvođača kako bi bile učinkovite?

Da, medicinski stručnjaci organizacije ATAGI preporučuju da se za najbolju zaštitu prime dvije doze istog cjepiva. TGA je izdao regulacijsko odobrenje upravo za takvu uporabu cjepiva.

Zdravstveni djelatnik za cijepljenje će vam reći koje cjepivo ste primili i kad trebate zakazati termin za drugu dozu.

Hoću li trebati treću dozu cjepiva protiv COVID-19?

Stručno tijelo za imunizaciju u Australiji, ATAGI preporuča treću dozu COVID-19 cjepiva osobama starijim od 12 godina koje su [ozbiljno imunokompromitirane](#). Osobe koje su ozbiljno imunokompromitirane imaju slabiju imunost nego osobe u ostalom dijelu populacije. One trebaju i ovu treću dozu kako bi stekle istu zaštitu koju ostale osobe steknu nakon druge doze cjepiva.

Osobe koje imaju pravo na treću dozu cjepiva trebaju ju primiti između dva do šest mjeseci nakon druge doze COVID-19 cjepiva.

Osobe koje nisu ozbiljno imunokompromitirane za sada ne trebaju primiti treću dozu COVID-19 cjepiva, jer su one dovoljno zaštićene od virusa i s dvije doze cjepiva.

Kako mogu zakazati termin za cijepljenje protiv COVID-19?

Preko pronalazača klinika za cijepljenje (vaccine clinic finder) možete naći kliniku i zakazati termin za cijepljenje protiv COVID-19 <https://covid-vaccine.healthdirect.gov.au/>

O zakazivanju cijepjenja možete razgovarati i s vašim liječnikom ili ljekarnom koja sudjeluje u programu cijepjenja.

Je li cijepljenje protiv COVID-19 obvezno u Australiji?

Cijepljenje protiv COVID-19 je dragovoljno. Građani će sami odlučiti žele li se cijepiti protiv COVID-19 ili ne. Nećete biti novčano kažnjeni ako se ne cijepite protiv COVID-19.

Cijepljenje protiv COVID-19 je obvezno za osobe koje rade u staračkim domovima. Neke države i teritoriji imaju i dodatne uvjete koji se odnose na cijepljenje. Osobe koje ne mogu primiti cjepivo iz medicinskih razloga će moći dobiti izuzeće.

Mogu li primiti jedno od inozemnih cjepiva?

U Australiji možete primiti samo ona cjepiva protiv COVID-19 koja je odobrila uprava TGA za uporabu u Australiji. Ta cjepiva također mogu biti odobrena za uporabu i u drugim zemljama. Ne smijete pokušati kupiti cjepivo protiv COVID-19 online, jer ta cjepiva vjerojatno nisu sigurna ili nisu prava cjepiva.

Hoću li se i nakon cijepjenja morati pridržavati drugih mjera opreza za sprječavanje širenja COVID-19?

Važno je i nakon cijepjenja nastaviti sa sigurnim praksama u interesu zaustavljanja širenja COVID-19.

Održavajte razmak od 1,5 metra od drugih ljudi, redovito perite ruke sapunom i vodom, ostanite kod kuće kada ste bolesni, testirajte se na COVID-19 i nosite masku kada se to nalaže.

Trebaju li se cijepiti i one osobe koje su preležale COVID-19?

Osobe koje su imale COVID-19 i koje su se oporavile se također trebaju cijepiti. Virus koji izaziva COVID-19 je novi virus i stručnjacima još nije poznato koliko dugo traje prirodni imunitet nakon infekcije. Vrlo je vjerojatno da će zaštita od ponovne infekcije vremenom oslabiti. Zbog toga ima smisla primiti cjepivo i time poboljšati imunitet i osigurati dulju zaštitu.

Hoće li me cjepivo protiv gripe zaštititi od COVID-19?

Gripu (influenza - flu) i COVID-19 izazivaju virusi, ali ne isti virusi. Cjepivo protiv gripe ne stvara imunitet ili zaštitu od COVID-19.

Cjepivo protiv COVID-19 pak ne pruža zaštitu od gripe. Preporuča se primiti i cjepivo protiv gripe i cjepivo protiv COVID-19, ali ne zaboravite da razmak između cjepiva protiv gripe i cjepiva protiv COVID-19 mora biti najmanje sedam dana.

Trebam li uzimati lijek za razrjeđenje krvi prije nešto primim AstraZeneca cjepivo?

Ne, nije potrebno uzimati lijek za razrjeđenje krvi prije cijepljenja.

Trebate i dalje uzimati vaše redovite lijekove, osim ako vam liječnik nije rekao nešto drugo.

Hoće li cjepivo protiv COVID-19 biti učinkovito i ako se virus koji ga izaziva promijeni?

Svi virusi se vremenom promijene. To se naziva mutacijom. Znanstveni dokazi koji se stalno prikupljaju nam govore da će cjepiva protiv COVID-19 biti učinkovita i protiv novih sojeva (mutacija) virusa koji izaziva COVID-19. Uprava za terapijske proizvode će nastaviti pomno pratiti tu situaciju u okviru svojih uobičajenih procesa za izdavanje odobrenja i praćenja provođenja cijepljenja.

To može značiti da ćemo trebati docjepljivanje, kao što je to slučaj sa cjepivima protiv tetanusa i velikog kašlja ili da ćemo se možda morati ponovno cijepiti, kao što je to slučaj sa cijepljenjem protiv gripe koje se mora ponoviti svake godine. Istraživači još uvijek istražuju tu oblast.

Kliničkim ispitivanjima COVID-19 koja su u tijeku se još uvijek pokušava saznati hoćemo li morati svake godine dobivati dodatne doze u vidu docjepljivanja. U buduću će vaš liječnik moći objasniti vam hoćete li se morati docjepljivati protiv COVID-19 i koliko često.

Hoće li cjepiva protiv COVID-19 promijeniti moje gene ili moj DNK?

Ne, cjepiva protiv COVID-19 ne mijenjaju vaše gene, kao ni vaš DNK.

Neka od novih cjepiva protiv COVID-19 koriste djelić informacijske RNK iRNK - Messenger RNA (mRNA) koji organizmu nalaže da razvije imunitet protiv COVID-19. Od cjepiva ne možete dobiti COVID-19.

DNK je drugačiji tip molekula i razlikuje se od RNK u iRNK cjepivima. iRNK uopće ne utječe na DNK u organizmu i razlaže se ubrzo nakon ubrizgavanja u organizam.

Hoće li se cijepljenjem prikupljati moji geni ili moj DNK?

Ne, kada dobivate cjepivo, ono ulazi u vaš organizam, obično u mišić nadlaktice. Cjepiva protiv COVID-19 se u Australiji daju injekcijom. Cijepljenjem protiv COVID-19 se ne prikupljaju ni geni, ni DNK.

Hoće li me cjepiva protiv COVID-19 povezati s internetom?

Ne, cjepiva protiv COVID-19 vas neće – i ne mogu – povezati s internetom. Cjepivo je medicinski proizvod, a ne digitalni uređaj.

Sadrže li cjepiva protiv COVID-19 mikročipove ili tehnologiju za praćenje?

Nijedno cjepivo protiv COVID-19 ne sadrži ni softver, ni mikročipove. Ljudi se ne mogu pratiti putem cijepljenja.

Mogu li dobiti COVID-19 od cjepiva protiv COVID-19?

Nijedno od cjepiva protiv COVID-19 koja su odobrena za uporabu u Australiji ne sadrži živi virus koji izaziva COVID-19. To znači da se od cjepiva ne može dobiti COVID-19 i virus ne možete prenositi na druge zato što ste se cijepili.

Neke nuspojave cjepiva protiv COVID-19, npr. vrućica, bolovi u mišićima i umor mogu izgledati kao COVID-19 simptomi. Ti simptomi su jedna od normalnih reakcija na cjepivo. Oni mogu biti znak da cjepivo djeluje i da organizam izgrađuje zaštitu od virusa koji uzroči COVID-19.

Sadrže li cjepiva protiv COVID-19 proizvode životinjskog podrijetla?

Cjepiva protiv COVID-19 koja su odobrena za uporabu u Australiji ne sadrže nikakve proizvode životinjskog podrijetla, kao ni proizvode od mesa ili jaja.

Kakvo je stajalište vjerskih vođa prema cjepivima protiv COVID-19?

Mnoge vjerske vođe dopuštaju primanje cjepiva protiv COVID-19 koja su odobrena za uporabu u Australiji.

22. prosinca 2020. godine, Vatikan je izdao izjavu u kojoj podupire uporabu cjepiva protiv COVID-19. Tu izjavu Vatikana možete pročitati na:

https://www.vatican.va/roman_curia/congregations/cfaith/documents/rc_con_cfaith_doc_20201221_nota-vaccini-anticovid_en.html

Australski fatva savjet je 13. veljače 2021. izdao fatvu o cijepljenju protiv COVID-19. Fatva je izdana nakon obavljenog istraživanja i diskusije o cjepivima protiv COVID-19 s renomiranim muslimanskim liječnicima i medicinskim stručnjacima od povjerenja. Fatva navodi da su australska cjepiva protiv COVID-19 prema islamskom zakonu dopuštena. Fatvu Australskog fatva savjeta o cjepivu protiv COVID-19 možete pročitati na: <https://www.anic.org.au/fatwa-council/>

Velika sinagoga u Sydney-u je objavila propovijed 27. veljače 2021. u kojoj podupire uporabu cjepiva protiv COVID-19. Tu propovijed možete pročitati na:

<https://www.greatsynagogue.org.au/rabbiscorner.html>

Australska islamska udruga liječnika (Australian Islamic Medical Association) je 13. kolovoza 2021. izdala izjavu o cijepljenju protiv COVID-19. Tu izjavu možete pogledati na:

<https://aimamed.com.au/feature-content/>

Kome se mogu obratiti ako imam pitanja o cjepivima protiv COVID-19?

Ako želite razgovarati s nekim o cjepivima protiv COVID-19, nazovite telefonsku službu za pitanja o koronavirusu (National Coronavirus Helpline) na 1800 020 080. Služba radi 24 sata svaki dan. Za usluge tumačenja, nazovite 131 450.

Daljnje informacije na 63 jezika ćete naći na internetskim stranicama Ministarstva zdravstva (Department of Health) www.health.gov.au/covid19-vaccines-languages.

Također možete razgovarati s vašim liječnikom ili lokalnim zdravstvenim djelatnikom.

Važno je biti obaviješten iz pouzdanih i zvaničnih izvora, kao što su informacije koje izdaju Ministarstvo zdravstva ili Uprava za terapijske proizvode.